

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Pestszentlőrinc szenvedései a villamos miatt*

Forrás: .....

Az Est

Bp
(Hely)

1927. 9. 21.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385. 85

Hely

Idő

"1927"

Személy

Pestszentlőrinc szenvedései a villamos miatt

Szerencsétlenül megváltoztatott relációk, késedelmes vonalkiépítés, pesti hivatalbajárók villamos-kálváriája

— Az Est tudóstíjótól —

Didergősebbek a hajnalok, fázósabbak és korán sötétedők az esték. Elment a nyár, hangosan kopogtat az ősz, amelyet olyan hamar követ majd a harapófogú tél. Sokan, nagyon sokan vannak, akiknek ilyen tájt újabb gond gyömszölődik amúgy is terhes tarisznyájukba. Arról a sok-sok ezer dolgos emberről van szó, aki a fővárosban keresi kenyerét, de aki a fővároson kívül a környéken lakik és innen jár reggelente be munkahelyére és a fővárosból este haza hajlékába. Most, amikor még megkímélik őket az időjárás kellemetlenségei, most is éppen elegendő baj, kínlás, vesződés, fáradtság a bejutásuk és hazatérésük.

Napokat szántunk arra, hogy utána nézzünk annak, valójában van-e alapja

a rengeteg keserű panasznak,

amivel a pestkörnyékiek a villamosközlekedés miatt tele vannak.

Sorravettük a fővárost környező helyeket, végigjártuk a villamosvonalakat, felkerestük a környék helységeinek előljáróságát. Komoly igyekvéssel megszerzett információink alapján próbáljuk most szövéteni a környéki közlekedési mizériákat.

Budapest még pihen, amikor reggel öt órakor már talpon van a környék. Hat órakor már dudálnak a gyárak és indul a munka mindenütt. Iparkodni kell. Hétkor nyílnak az üzletek, nyolc órára benn kell ülni az irodákban. A gyár, a műhely, az iroda, az üzlet friss, kipihent emberekre éhes, de aztán hányan vannak, akiknek frissességét, kipihentéget nap-nap után keményen megtépdesik a befelé jutás nehézségei.

Budapest környékének egyik legelvenebb, legfejletlenekebb nagyközsége Pestszentlőrinc. A község lélekszáma 25 ezerre tehető. Lakosainak háromnegyedrész, majd húsz ezer ember a fővárosban keresi kenyerét, ide utazik be naponta s innen tér vissza otthonába, a községbe. Két reláció köti össze a községet a fővárossal: a 42-es és az 50-es kocsik. A szentlőrinci villamosközlekedésben az ez évi május elsején életbeléptetett új menetrend lényeges változtatásokat eszközölt, amennyiben mindkét reláció útvonalát megváltoztatta és 42-es reláció útvonalát a Rókus-kórház helyett a budapesti Üllői úttal kötötte össze, az 50-es relációt pedig a Rókus-kórház helyett a budapesti Orczy térre terelte át.

Kispest és Pestszentlőrinc közlekedési forgalmát esztendő óta három útirányban és három kocsival bonyolították le: a Sárkány uccai útirány a 40-es kocsival, az üllői útirány a 42-es kocsival és a Rókus-kórházi útirány az 50-es kocsival. Mint kisegítő szerepelt az 52-es járat a Rókus-kórházig. Ezzel a for-

galmi rendszert Pestszentlőrinc lakossága általában meg volt elégedve, mert igényeit csaknem teljesen kielégítette és legfeljebb a 42-es kocsik gyér közlekedése és az 50-es kocsik túlszűfoltossága ellen merültek fel panaszok.

Most már ezeket mondja a község előljárósága:

— A változtatások előtt a Beszkár Pestszentlőrinc község közönségét előzetesen nem hallgatta meg és így

a községnek egyáltalán nem volt módja és alkalma népének igényeit és kívánságait előterjeszteni.

Ennek tudható be, hogy a változtatások nemcsak nem szolgálják a község közönségének érdekeit, hanem

egyenesen hátrányára szolgálnak.

A meglévő jónak minden meghallgatásunk nélkül való megváltoztatása, a forgalomnak a község rohamos fejlődésével lépést tartó fokozatos fejlesztése helyett annak visszafejlesztése községünk érdekeit a legnagyobb mértékben sérti, ezért is, mert most

részünkre lényegesen kevesebb kocsik van a forgalomba beállítva és az indítási időközök is lényegesen hosszabbak, mint korábban voltak.

Statisztikát mutatnak, a BESZKÁR kimutatását, amely arról tanuskodik, hogy míg május elseje előtt a 42-es és az 50-es szentlőrinci vonalon 35 motorkocsi volt forgalomban, ma ezek száma csak 24.

A megváltoztatott viszonylatok áldásai

Az egyes sínpár megbénítja Pestszentlőrinc forgalmát

A napokban reggel öt órakor kiinn álltunk a szentlőrinci végállomásnál. Végeszakadatlan sorokban özönlött ekkor is a nép — ilyenkor hajnalban munkások járészt. Hét óra tájban az ittlakó nagyszámú tisztviselők kelnek útra.

— Teccik látni, van itt elég baj — vett körül egy nagyobb csoport és kezdték magyarázni a bajt. *Tessék csak nézni ezt a nagy iparkodást, így megy ez nap-nap után.* Most még istenes, nem esik az eső, nem dermeszt a hideg, *de télvíz idején!* Az egyik legnagyobb akadály a forgalom lebonyolításának — kezdték magyarázni — az, hogy

a község kellős közepén megszűnik az a kettős vágány,

amely keresztül megy Kispesten és a szentlőrinci téglagyártól már csak egyes sínpár vezet ide ki.

Időbe telik, amíg lenn a téglagyárnál a kocsik váltani tudják egymást.

Beszól a beszélgetésbe egy ott álldogáló hivatalos ember. A villamosellenőrök jellegzetes feketeszínóros cvikkerével, gesztikulálva szakértelmezi, hogy ez az egyes sínpár, amely a téglagyártól a Szarvas-esárdáig fut, az egyik oka annak, hogy az 50-es kocsik csak egyes kocsit. *Az egyes sínpáron az 50-es igazán nem tud megfordulni.*

Azt mondják az én embereim:

— És a 42-es?

— *Annak mind a két kocsija mo-*

toroskocsi, hékások — felé az ellenőr úr. Hogy aztán két ilyen nehéz motoroskocsi mennyire rongálja a pályát, azt már mi tudjuk.

Hogy minő akadály *ez az egyes sínpár*, mutatja az is, hogy a 42-es kocsijarat felváltva megy csak két kocsival, minden második indítás-kor csak a motoroskocsi indul ma-

gányosan. Egy kocsit aztán igazán kevés az egyre jobban gyülekezők befogadására. *A kocsik úgy megtelnek reggel öt órától nyolc óráig, kilencia, hoga mint a heringek szoronganak bennük az utasok.* Pedig hány kispesti állomáson várnak még további tömegek ezekre a kocsikra.

— Nincs több hely, kérem — re-citálja a kalauz és már szalad is a kocsit tovább Pest felé, a lemarad-

amely útját szegte a polgármesteri és vezérigazgatói ígéretek beváltásának?

A féligelt 50-es és az agyonzsúfolt 42-es

A két pestszentlőrinci villamos közül a 42-es az *Üllői út* és a *Nagykörút* sarkára, az 50-es az *Orczy térre* áll be.

— Oda tessék nézni. — mutattak a perronon szorongó utastársaim az előttünk haladó 50-esre — *hogyan néz ki az és hogyan a miénk?*

Az 50-es kocsik oly kevés utast szállítanak, hogy még a reggeli zsúfolt forgalmú órákban is

**félíg üresen járnak be az Or-
czy térre,**

mert az Orczy tér a lőrincieknek
éppen nem alkalmas végállomás.

Agyonszorítva, összetörve száll-

tunk le a 42-ösről a *Mária Terézia*
laktanyánál. A velünk utazók már
rohantak is a nagykörúti kocsik
felé, másrésztük az Üllői úton to-
vább haladva, hogy tovább gyöt-
rődjenek a nagy tolongásokban.

A pestszentlőrincieknek a kíván-
sága az, — mint ezt számtalanjuk
felhozta — hogy

a 42-es kocsikat a BESzKAR
járassa be a Deák téri kitérő-
be, az 50-es kocsik végállomá-
sa pedig az Orczy tér helyett
a Baross tér legyen.

Kívánságnak ez a kívánságuk,
amint előjárásuk június 17-én
ett már instanciájában bejelentet-
te a BESzKAR-nak, *de amelytől*
még választ eddig nem kaptak.

Reggel is, este is — amikor meg-
szólódnak a reggeli jelenetek és
kínlódások — *vígkerekű biciklis-*
tók nagy serege szalad a villamo-
sok mellett befele-kifele a lőrinci
úton. Mi lesz, ha majd a csúnya
idő a kamrába, a padlásra téteti
bicikliket és még pár ezerrel meg-
szaporodik a BESzKAR utasainak
a száma?

Egy sort még valamiről: a lő-
rinci villamosok utasainak rette-
gett veszedelméről a *budapest-*
kecskeméti-tisza helyiérdekű vas-
utnak üllőiúti kereszteződéséről.
Amikor lebocsátódnak a sorompók
és hosszú tíz percek borítanak fel
minden menetrendet és pontossá-
got.

Ha tudna erről a bajról is az
üzemvezető, a hivatalfőnök, talán

nem lenne olyan szigorú szavú az
elkésztettekkel szemben, akik reggel
is, este is igazában levezeklik a
lőrinci villamoson emberi gyarló-
ságukat.

Azt a községházán tudjuk meg,
hogy

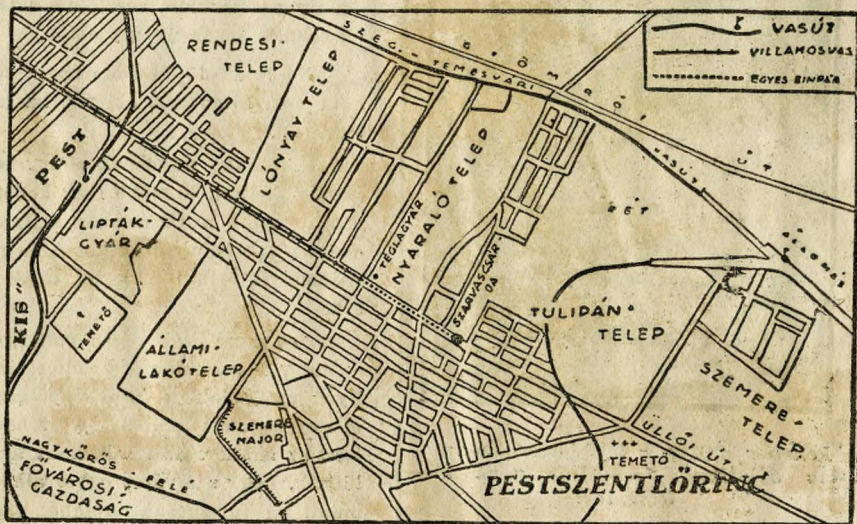
kerek 17 esztendő bújá-baja ez
az egyes sínpár a lőrincieknek.

1910-ben a villamos társaság saját
elhatározásából megtette a szüksé-
ges lépéseket, hogy megcsinálja a
második sínpárt. A község az útba
eső magánérdekeltekkel kisajáti-
tási egyességre jutott. Ez volt a
feltétel, hogy a villamos társaság
a megépítést megkezdje.

Megígérte a társaság azt is, hogy
a *villamosvonalat kiépíti a köz-*
temetőig. A község jóhiszeműen
várta és várta, hogy megkezdődje-
nek a vasútépítkezések, de hiába.
Amikor legutóbb egy évvel ezelőtt
újból kérte a község az építkezések
haladéktalan megkezdését,

a BESzKAR még csak nem is
válaszolt a szentlőrincieknek.

Az igaz, hogy állandóan mérics-
kélnek a pálya mentén a Beszkár
mérnökei, emberei. A szentlőrín-
ciek már csak mosolyognak ezen
a méretegetésen. Igaz, hogy keserű
ez a mosolygásuk. Azt senki nem
tudja megérteni, hogy ami szüksé-
ges volt forgalmi biztonsági okok-
ból 1910-ben, amikor a község la-
kosainak száma csak mintegy 7000
volt és amikor a forgalom sürő-
sége a mainak alig volt egyhar-
mada, *miért nem szükséges az ma,*
amikor a község lakosságának
száma 25.000-re tehető és a vég-
állomáson felszálló közönségnek
nagyobb része átlag 2-3 kilométe-
res gyalogút után tud csak a villa-

moshoz eljutni. Eppenséggel nem irigylendő a sorsuk azoknak, akiknek Szemere telepről, a Lónyay telepről kell a végállomáshoz elgyalogolni. *Félóra innen a gyalogút.*

Azt mondják a község házában, hogy maga a főváros polgármestere, akinél a lőrinciek deputációban jártak 1926-ban, *határozott ígéretet tett arra, hogy ha 1926-ban nem is, de 1927-ben egészen biztosan teljesülni fog a község kérése.*

— Hacsak valamely előre nem látott, váratlan, rendkívüli esemény közbe nem jön, a vasút építése még 1927-ben befejezést fog nyerni — jelentette ki a BESZKÁR vezérigazgatója a község főjegyzőjének ez év elején. Most már arra kíváncsiak a lőrinciek, *mi volt az a rendkívüli, váratlan akadály.*